

Delrapport 2 - Evaluering av ny kompetansemodell

Krevende innføring av ordning for lokal kompetanseutvikling i fag- og yrkesopplæringen

Korona, regionreformer og fagfornyelsen har satt sitt preg på første fase av den nye ordningen hvor kompetanseutvikling skal ta utgangspunkt i lokale behov. Skolerettede tiltak har blitt prioritert framfor tiltak mot målgrupper i arbeidslivet.

RAPPORT | SIST ENDRET: 27.09.2022

Tittel:

Evaluering av ny kompetansemodell. Delrapport 2: Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i fag- og yrkesopplæringen

Rapporten:

Last ned rapporten hos OsloMet (PDF)

Forfatter:

Silje Andresen, Elin Borg, Torgeir Nyen og Anna Hagen Tønder

ISBN:

978-82-7609-440-4 (Nettutgave)

Utgiver:

Fafo, OsloMet

År:

2022

Rapportserie: Evaluering av tilskudd til lokal kompetanseutvikling

De nasjonale tilskuddsordningene for lokal kompetanseutvikling i barnehage, skole og fag- og yrkesopplæringen evalueres i to prosjekter.

[Les mer, og se alle publiserte rapporter](#)

Hovedfunn

- Det er utfordrende å kartlegge og gjennomføre kompetanseutvikling med utgangspunkt i lokale behov.
- Rolle- og oppgavefordelingen på regionalt nivå er uklar.
- Skolerettede tiltak prioriteres.
- Fylkeskommunene er i hovedsak mest positive til ordningen.

Forhold som gjør kartleggingsarbeidet vanskelig

I den første fasen har både ytre og sektorinterne forhold satt sitt preg på ordningen. Koronapandemien og regionreformen, og den delvise reverseringen av denne, beskrives som «ytre sjokk». Dette har gjort og gjør arbeidet med å iverksette ordningen krevende. I tillegg har innføring av fagfornyelsen med ny yrkesfaglig tilbudsstruktur og nye læreplaner påvirket arbeidet med lokal forankring av kompetansebehov.

Kompetansebehov som følger av nye læreplaner er relativt like på tvers av fylkene. Ordningen preges derfor av en spenning mellom lokale behov på den ene siden og kompetanseutvikling som følge av nytt læreplanverk på den andre.

Uklar rolle- og oppgavefordeling på regionalt nivå

Samarbeidsforum er forskriftsfestet og utgjør et sentralt element i de nye ordningene for kompetanseutvikling i skole og yrkesfag.

Evalueringen viser at mange av samarbeidsforaene for yrkesfagene ikke helt fungerer etter intensjonen. Flere oppfatter ansvars- og rollefordelingen mellom samarbeidsforum og yrkesopplæringsnemnda som uklar. Mange av medlemmene i samarbeidsforum synes dessuten det er vanskelig å få oversikt over kompetansebehov gjennom forumet.

I vurderingen av kompetansebehov prioriteres skolerettede tiltak

Intervjuer og spørreundersøkelser med ulike målgrupper for ordningen viser at tiltakene i stor grad har vært rettet mot ansatte i skolen. Målgruppene i arbeidslivet har i mindre grad vært prioritert. Mange av kompetanseutviklingstiltakene er knyttet til innføringen av fagfornyelsen.

Forskerne ser flere mulige forklaringer på dette:

- Ansvaret for tilskuddsordningen er plassert i skoleseksjonen i mange fylkeskommuner.

- Lærere og avdelingsledere dominerer i fagnettverkene som har kartlagt kompetansebehov.
- Prioriteringene har fulgt innføringstakten i fagfornyelsen.

Positiv vurdering av tilskuddsordningen

Fylkeskommunene er respondentgruppen som er mest fornøyd med ordningen. De svarer i stor grad bekreftende på at tilskuddordningen øker kvaliteten i skolen, styrker elevenes læringsmiljø og elevenes læring og at den også bidrar positivt til kvaliteten i lærebedriftene. Målgruppene som er spurt, opplever i hovedsak tilskuddsordningen som en god måte å drive kompetanseutvikling innen fag- og yrkesopplæringen.

Om desentralisert ordning for fag- og yrkesopplæringen

Desentralisert ordning for fag- og yrkesopplæringen er en av flere ordninger som omfattes av den nye modellen for kompetanseutvikling i grunnopplæringen. Fra 2021 er ordningene forskriftsfestede, det vil si bindende for fylkeskommunen.

Ordningen skal bidra til å øke kompetansen og kvaliteten i videregående skoler, fylkeskommuner og lærebedrifter. Fafo og OsloMet undersøker hvordan dette arbeidet har pågått i en innledende fase, og hvordan sentrale aktører vurderer ordningen.

Den desentraliserte ordningen omfatter statlige tilskudd til etterutdanningstiltak i grunnopplæringen. Etterutdanning er ofte kortere kurs uten eksamen som ikke gir formell kompetanse.